

Z ČINNOSTI FARMACEUTICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

● XLIX. sympozium z historie farmacie a veterinární medicíny

Tradiční podzimní, v pořadí již XLIX. sympozium z historie farmacie a veterinární medicíny, které se konalo 4. listopadu 2009 na VFU Brno, bylo opět příjemným setkáním historiků obou oborů.

Velkou poctou pro 36 přítomných byla zdravotice prezidenta veterinární komory MVDr. Ondřeje Rychlíka.

První přednášející, prof. RNDr. J. Květina, DrSc., připomněl významnou osobnost brněnské i pražské farmakologie – prof. MUDr. K. Chodounského. Mgr. J. Babica ve svém pojednání vzpomněl na osobnosti RANOKU (Komise pro racionalizaci a normalizaci v lékařství, zvěrolékařství a lékárnictví).

Druhý blok přednášek byl poctou PhMr. L. Bílkovi (PhMr. RNDr. MVDr. M. Plhoň), PhMr. K. Kolčavovi (doc. PhDr. K. Král, CSc.), prof. MVDr. J. Lenfeldovi (MVDr. Šárka Hejlová, CSc.) a prof. RNDr. J. Smečkovi, CSc. (prof. MVDr. J. Konrád, DrSc.). Závěrečný příspěvek doc. M. Goíše o jeho výzkumném životě veterinárním byl velmi osobní zpovědí nestora české veterinární medicíny.

Vzpomínkou prof. MVDr. L. Němečka, CSc. na přednosti chirurgické kliniky VŠV v Brně začala odpolední část programu. Změny do jednotnosti témat vnesl kolega R. Jirásek svým příspěvkem o farmaceutických eponymech. Mgr. H. Richtarová připomněla svou červnovou prezentaci o PhMr. G. Hellovi v rozšířené a doplněné verzi. Velmi slibný byl příspěvek kolegyně Mgr. T. Ambrus – Významní členové řádu milosrdných bratří, který naznačil obsah její dizertační práce, kterou nedávno obhájila. Poslední příspěvek symposia patřil MVDr. PharmDr. V. Vranové a její studii o významných osobnostech českého farmaceutického průmyslu (J. Rosickému, J. Tamchynovi, A. Steinhauerovi).

Na úplný závěr jsme nad prezentací kolegyně T. Ambrus zavzpomínali na 39. mezinárodní kongres dějin farmacie ve Vídni. Letošního ročníku se za Českou republiku aktivně zúčastnili dva přednášející – doc. PhMr. RNDr. V. Rusek, CSc. (Lékařské etikety ve sbírkách Českého farmaceutického muzea), Mgr. J. Babica (Historie vývoje a používání lékárenských piktogramů v Československu) a tři postery – PharmDr. L. Nedopilová, Ph.D. (Farmacie v České republice ve druhé polovině 20. století), PharmDr. T. Ambrus (Církevní lékárny na území Slovenska v 17.–20. století) a PhMr. RNDr. P. Drábek, PharmDr. M. Lisá, Ph.D. (Materia medica ve 12. století v Montpellier). Posledně zmiňovaní autoři si za tento poster odnesli ocenění za 3. nejlepší poster.

Diskuze v kuloárech po oficiálním zakončení symposia pak pokračovala do 18 hodiny.

Již nyní se těšíme na jubilejní XL. setkání, které se uskuteční 17. března 2010 v Praze v Lékařském domě nad novými tématy z farmaceutického průmyslu a výroby.

M. Lisá

● 13. kongres nemocničních lékárníků

Každoroční kongres nemocničních lékárníků se konal letos v Brně ve funkcionalistických prostorách Výstaviště od pátku 13. listopadu do neděle 15. listopadu 2009. Sešlo se zde rekordní počet více než 560 nemocničních lékárníků a farmaceutických asistentů.

Hlavním tématem letošního kongresu byla farmakoterapie bolesti. Účastníci kongresu si mohli v průběhu sobotního dopoledně vyslechnout různé pohledy na tuto problematiku. Hned v úvodní přednášce se profesor Pavel Ševčík z FN Brno zaměřil na léčbu chronické bolesti pomocí opioidů. Za použití kazuistik a názorné fotodokumentace ukázal současné možnosti léčby silné bolesti. Zdůraznil, že by se lékaři neměli preskripce opioidů obávat, a pokud nedochází k dostatečnému účinku, je vhodné provést rotaci účinných látek ve skupině silných opioidů.

V další prezentaci se MUDr. Marek Hakl z brněnské FN u sv. Anny věnoval možnostem použití jiných než farmakologických způsobů ovlivnění chronické bolesti. Účinnou metodou k tlumení silné bolesti je například epidurální aplikace kortikoidů nebo subarachnoidální anestezie s aplikací lokálního anestetika s morfinem. Na základě svých zkušeností z Centra léčby bolesti zdůraznil, že lékař musí pacientovi jeho subjektivní bolest věřit a akceptovat ji. Přístup k léčbě bolesti musí tedy být komplexní a měl by zahrnovat kromě farmakoterapie také edukaci pacienta.

Hospicová péče bývá vyhrazena pacientům v terminální fázi onemocnění. O konceptu paliativní medicíny hovořil ve své přednášce MUDr. Ladislav Kabelka z Domu léčby bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě u Brna. Cílem paliativní medicíny je zlepšit kvalitu zbyvajících života pacienta nevyлéčitelně nemocného. Zároveň je nutné zapojit do terapeutického procesu i pacientovu rodinu, která se musí s terminálním stádiem nemoci rovněž vyrovnávat. Ve své přednášce zdůraznil dr. Kabelka rovněž potenciál lékárníkovy intervence při hodnocení medikace pacientů v hospicové péči.

PharmDr. Jana Gregorová z lékárny FN na Bulovce připojila ve své přednášce vlastní postřehy a zkušenosti s pacienty, kterým se věnuje při své práci klinického farmaceuta. Riziko nežádoucích účinků a interakcí léků se s přibývajícím věkem pacientů zvyšuje, a proto je právě zde do budoucna místo pro lékárníka.